

Vědecká knihovna Univerzity Jana
Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

VĚDECKÁ KNIHOVNA
UNIVERZITY J.E.PURKYNĚ

Výroční zpráva 2013

Zpracovali: PhDr. Ivo Brožek, Marcela Hladíková, Ing. Kateřina
Koděrová, Dagmar Nováková

1. Základní informace

Název:

Vědecká knihovna Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

Sídlo:

Pasteurova 5
400 96 Ústí nad Labem

**Registrace v evidenci knihoven
Ministerstva kultury:**

6474/2012

Ředitel:

PhDr. Ivo Brožek

Vědecká knihovna UJEP začala fungovat od 1. 1. 2013 jako celouniverzitní pracoviště, vzniklé sloučením knihovnických fondů všech fakultních knihoven.

V pondělí 28. 1. 2013 byla nová knihovna otevřena do zkušebního provozu. V průběhu roku probíhalo vybavování, zavedení moderní technologie radiofrekvenční identifikace dokumentů včetně samoobslužných zařízení pro půjčování a vracení, stmelování pracovního kolektivu.

Budova knihovny je samostatným stavebním objektem Multifunkčního informačního a vzdělávacího centra, který se nachází v novostavbě v areálu kampusu. Knihovna se skládá ze dvou podzemních podlaží a šesti nadzemních podlaží. V centru dispozice je komunikační blok se schodištěm, 2 osobními výtahy, 2 knižními výtahy. V západní sekci 1. NP a v obou podzemních podlažích jsou sklady knih. Ve 2. NP je umístěna literární kavárna. Ve 3., 4. a 5. podlaží bloku je administrativní zázemí knihovny vč. servisních ploch. Hlavní podlaží knihovny zahrnuje především plochu volného výběru knih, studijní místa, počítačovou učebnu, skupinové a individuální studovny, terasu.

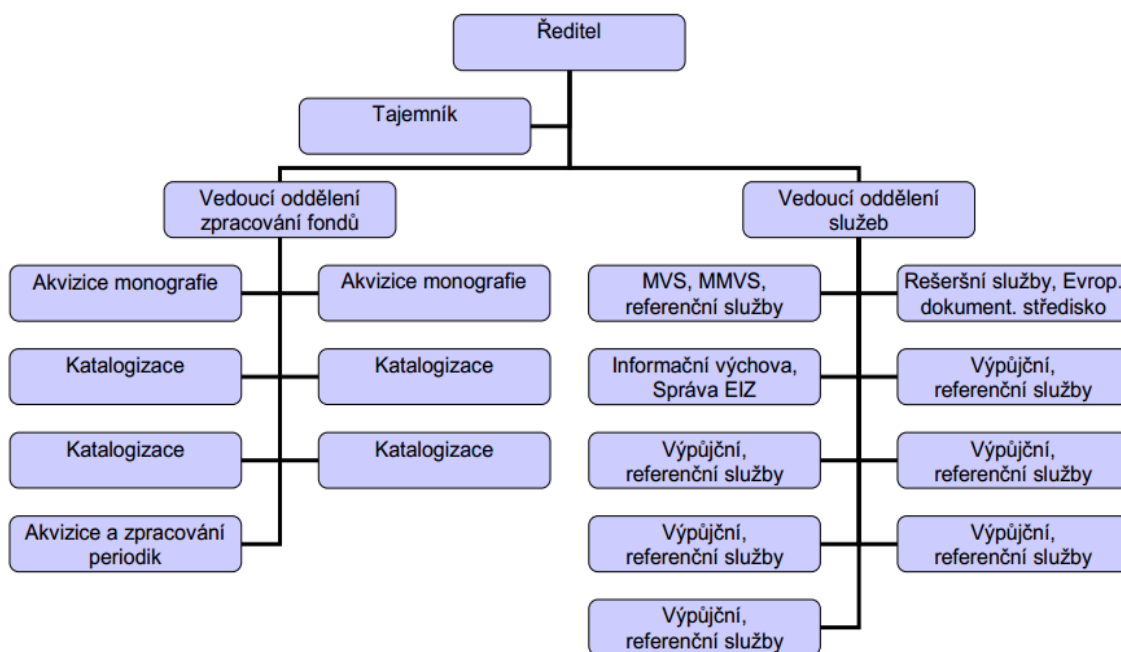
1.1 Organizační struktura

Knihovna se člení na oddělení zpracování fondů a oddělení služeb.

Oddělení zpracování fondů zajišťuje akvizici informačních pramenů klasických i elektronických podle požadavků pracovišť UJEP a tematického profilu. Dále eviduje veškeré informační prameny získané na UJEP, provádí jmenné a věcné zpracování v souladu s platnými standardy, zajišťuje vytváření a úpravy jmenných a věcných autorit přispívá do Souborného katalogu ČR, komplexně zajišťuje agendu periodik.

Oddělení služeb zajišťuje prezenční i absenční výpůjčky, prodlužování, rezervace, upomínání nevrácených dokumentů. Dále zajišťuje registraci čtenářů, meziknihovní výpůjční a reprografické služby, organizaci a ochranu fondu, revize knihovního fondu, informační vzdělávání uživatelů. Oddělení služeb také vyřizuje knihovní jednotky z fondu VK, poskytuje rešeršní a referenční služby - spravuje přístup k elektronickým informačním zdrojům a provozuje Evropské dokumentační středisko.

Tajemník VK UJEP zajišťuje administrativní, ekonomické a správní činnosti VK, provádí propagaci činnosti VK, public relations, zodpovídá za webové stránky. Je správcem rozpočtu a organizuje vzdělávání zaměstnanců.

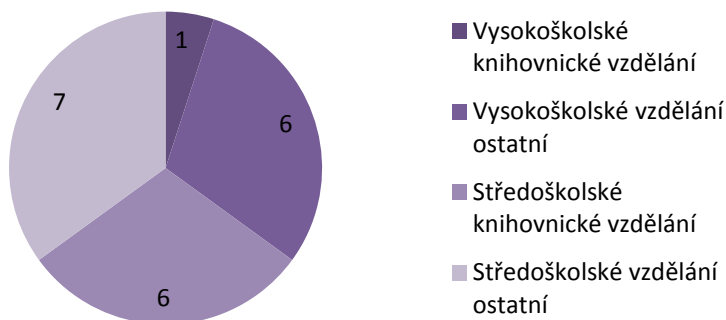

1.2 Počet zaměstnanců a jejich struktura podle vzdělání

Ke konci roku 2013 v knihovně pracovalo 20 zaměstnanců, z toho 7 s vysokoškolským vzděláním a 13 se středoškolským vzděláním.

V průběhu roku 2013 došlo k několika personálním změnám: 17. 1. 2013 skončila pracovní poměr Ivana Suchá (odchod do důchodu), na místo pro rešeršní služby a Evropské dokumentační středisko nastoupila od 1. 2. 2013 Mgr. Eliška Finsterlová. Mgr. Eliška Lorenzová (informační výchova, správa EIZ) byla od dubna 2013 v pracovní neschopnosti, 9. 9. 2013 odešla na mateřskou dovolenou, na tuto pozici nastoupil 9. 9. 2013 Bc. Jiří Mašek. K 31. 8. 2013 skončila dohodou tajemnice VK Ing. Lydie Martykánová, novou tajemnicí je od 16. 9. 2013 Ing. Kateřina Koděrová. K 31. 8. 2013 skončila (výpověď ze strany zaměstnance) Ing. Jaroslava Kaldová, na její místo (výpůjční a referenční služby) nastoupila 1. 9. 2013 Michaela Mittelbachová. 30. 12. 2013 nastoupila na mateřskou dovolenou Jana Špinarová.

Struktura podle vzdělání

2 Služby

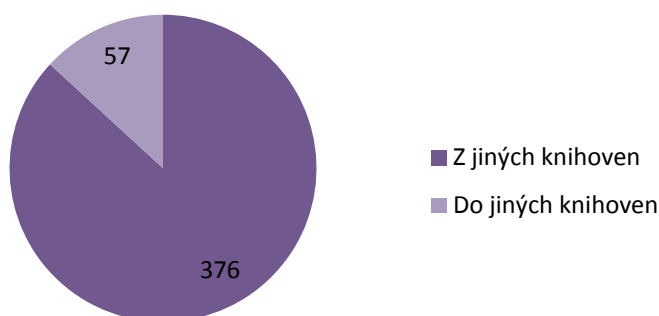
Vědecká knihovna UJEP komplexně zajišťuje knihovnické a informační služby pro studenty všech fakult i forem studia, akademické pracovníky, zaměstnance UJEP (shromažďování, zpracovávání, uchovávání a zpřístupňování knihovního a informačního fondu). Řadu služeb mohou uživatelé využívat nepřetržitě z pohodlí domova přístupem po síti: vytvářet si žádanky na výpůjčky ze skladů, prodlužovat výpůjčky, podávat návrhy na zakoupení knih, využívat elektronické informační zdroje z 13 projektů.

Počet registrovaných uživatelů k 31. 12. 2013 činil 5 206 registrovaných uživatelů, z toho 54 uživatelů v kategorii veřejnost.

Knihovna je otevřena 61 hodin týdně (pondělí až čtvrtek od 8 do 20 hodin, v pátek od 8 do 17 hodin, v sobotu od 8 do 12 hodin). Návštěvnost knihovny se v průběhu roku 2013 postupně zvyšovala. Za celý rok 2013 bylo evidováno 85 625 návštěv knihovny a 66 869 provedených výpůjček.

Oddělení služeb zajišťuje i meziknihovní výpůjční služby, v jejichž rámci bylo vyřízeno celkem 443 požadavků (376 z jiných knihoven a 67 do jiných knihoven).

Meziknihovní výpůjční služba

3 Doplnění a zpracování knihovního fondu

Vynaložené náklady na knihy a časopisy na UJEP činily 3 027 422,82 Kč. Hlavními zdroji financování akvizice byly prostředky fakult, rozvojový projekt knihovny, granty akademických pracovníků a rozpočet knihovny.

Přírůstek knihovního fondu za rok 2013		8 721
Knihovní fond celkem		312 497
Počet odebíraných titulů periodik	- fyzicky	330
	- elektronicky*	1

* Uvedeny pouze tituly periodik, které knihovna sama předplácí (resp. získává darem, výměnou), nikoliv v rámci databází.

V katalogizačních procesech bylo zpracováno celkem 8 721 dokumentů (z toho 1255 vysokoškolských kvalifikačních prací a 591 ročníků svázaných časopisů).

Během roku k nám bylo přesunuto 3 356 svazků z mediotéky katedry germanistiky FF. Část tohoto fondu tvoří základ budované Rakouské knihovny (plánované otevření v prostorách VK v r. 2014). Tyto a další knihy, jež byly postupně získány pro Rakouskou knihovnu, jsme zaevidovali, přijali do našeho knihovního systému a zkatologizovali - za r. 2013 to bylo 2 402 exemplářů.

Soustavně jsme se věnovali opravám a doplňování katalogizačních záznamů, které bylo potřeba upravit v databázi po sloučení fakultních knihoven.

Nově jsme zpracovávali další druhy dokumentů, jako jsou elektronické knihy, čtečky elektronických knih a deskové hry.

Souborný katalog ČR, který ve své bázi shromažďuje údaje o fondech českých knihoven a institucí, jsme obohatili o 3 231 katalogizačních záznamů.

Pracovníci oddělení zpracování se také úspěšně zapojili v rámci sobotních směn do výpůjčních služeb.

4 Nejdůležitější události roku 2013

- V operačním programu Výzkum a vývoj pro inovace, výzva 4.3, je Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem řešitelem projektu VIZ: Vědecké informační zdroje pro výzkum a vývoj (reg. č. CZ.1.05/3.2.00/12.0229), což umožnilo jednak přístup k plnotextovým databázím vědeckých časopisů Oxford Journals STM kolekce, Cambridge Journals STM kolekce, jednak vybavení knihovny moderním nábytkem, 29 novými počítači, 2 multifunkčními kopírovacími přístroji/skenery/tiskárnami, knižním skenerem, 9 infokiosky a instalaci vyhledávacího nástroje EBSCO Discovery Service
- Vědecká knihovna Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem obdržela ocenění Knihovna roku 2013 za sloučení fakultních knihoven do efektivního celku v moderně koncipované budově knihovny v kategorii „významný počín v oblasti poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb“. Významné ocenění, které Ministerstvo kultury ČR udělovalo již po jedenácté, ředitel knihovny, PhDr. Ivo Brožek, převzal dne 3. 10. 2013 v Zrcadlové kapli Klementina.

- Statistické údaje za rok 2013 ukazují nárůst ročního přírůstku knih, počtu registrovaných čtenářů i absenčních výpůjček proti souhrnu údajů fakultních knihoven za rok 2012.
- Vědecká knihovna UJEP vlastní jako jediná knihovna v Ústeckém kraji moderní technologii radiofrekvenční identifikace dokumentů včetně samoobslužných zařízení pro půjčování a vracení samoobslužné zařízení tzv. self-check, který umožňuje čtenářům si samostatně si půjčit anebo vrátit knihy.

5 Informační technologie

Knihovna vytvořila webové stránky a stránku na Facebook, kde jsou propagovány pořádané akce. Řadu služeb mohou uživatelé využívat nepřetržitě z pohodlí domova přístupem po síti: vytvářet si žádanky na výpůjčky ze skladů, prodlužovat výpůjčky, podávat návrhy na zakoupení knih, využívat elektronické informační zdroje z 13 projektů (tisíce časopisů, statisíce článků, milióny citací).

Z operačního programu **Výzkum a vývoj pro inovace 4.3 – Vybavení odborných vědeckých a oborových knihoven**, kde UJEP je řešitelem jednoho projektu a účastníkem v šesti dalších projektech, jsou pro uživatele na UJEP zpřístupněny tyto elektronické informační zdroje:

VIZ: Vědecké informační zdroje pro výzkum a vývoj (reg. č. CZ.1.05/3.2.00/12.0229):

Oxford Journals STM, Cambridge Journals STM

SCI-INFO: vědecké informační zdroje pro ČR (reg. č. CZ.1.05/3.2.00/12.0230):

Academic Search Complete

Natura: vědecké informační zdroje přírodních věd (reg. č. CZ.1.05/3.2.00/12.0228):

EnviroNetBase, IoPscience

Informační zdroje pro medicínu a příbuzné obory (reg. č. CZ.1.05/3.2.00/12.0225):

Nursing @ Ovid

Chemické elektronické informační zdroje pro VaV (reg. č. CZ.1.05/3.2.00/12.0231):

Knovel, SciFinder,

MENDELU RESEARCH LIBRARY (reg. č. CZ.1.05/3.2.00/12.0227):

Environment complete

STMFull: plnotextové databáze pro výzkum a vývoj (reg. č. CZ.1.05/3.2.00/12.0232):

Proquest

V programu MŠMT **LR Informace – základ výzkumu** jsme účastníkem v pěti projektech:

LR 1305 HSS-INFO (navazuje na INFOZ VZ09012):Oxford Journals HSS, Cambridge

Journals HSS, Periodical Archive Online, JSTOR

LR 1308 NL 4 HSS: Business Source Complete

LR 1304 PQ-ECON: Econlit with FullText

LR 1307 ELIZA: Literature Online, Literature Research Center, Art Source

LR 1301 Infra VaV: Scopus, Science Direct, Springer Link, Wiley online

Z projektu Knihovny Akademie věd ČR máme přístup do Web of Knowledge (Web of Science + Journal Citation Reports),

6 Projekty, grantová politika

Vědecká knihovna financovala nákup vybavení do volného výběru z projektu VIZ: Vědecké informační zdroje pro výzkum a vývoj (operační program Výzkum a vývoj pro inovace).

Knihovna byla vybavena moderním nábytkem (212 studijních míst, odpočinkové prvky), 29 nových počítačů, dva multifunkční kopírovací přístroje/skenery/tiskárny (barevné do formátu A3), knižní skener pro vázané knihy, 9 infokiosků pro rychlé vyhledávání v katalogu knihovny i v elektronických informačních zdrojích (z nich 2 pro vozíčkáře), výstavní vitrína. Zároveň byl zakoupen automat pro samoobslužné půjčování a vracení knih, který je umístěn ve volném výběru knihovny.

Dále byl zakoupen automat pro samoobslužné vracení knih, který bude po dokončení stavebních úprav umístěn ve vstupní hale, takže knihy bude možno vracet i po skončení provozních hodin. Zprovozněn byl vyhledávací nástroj nové generace EBSCO discovery service.

Díky institucionálnímu rozvojovému projektu bylo zakoupeno 10 čteček elektronických knih k absenčnímu půjčování a (též z projektu Sci-Info) 224 elektronických knih.

7 Kulturní a vzdělávací činnost

Knihovna během roku 2013 připravila pro své uživatele celou řadu zajímavých aktivit. Od února 2013 je v knihovně zřízena „minigalerie“ – jakási miniaturní výstavní síň. Pod titulkem „Výtvarné dílo měsíce“ byl v prostoru volného výběru Vědecké knihovny UJEP každý měsíc vystaven jeden obraz (grafika) vybraného akademického pracovníka UJEP (prof. J. Brožek, doc. S. Klimeš, MgA. M. Kuriš, prof. M. Michálek, prof. K. Míšek, doc. M. Raudenský, doc. V. Švec, prof. M. Vojtěchovský), spolu se stručnou charakteristikou autora. Střídání výtvarníků umožnilo pozorovat rozmanitost žánrů, námětů i technik. Kladem je také působení výtvarných děl i na ty studenty, kteří jinak výstavy výtvarného umění nenavštěvují.

V březnu se knihovna zapojila do celostátní akce Březen – měsíc čtenářů, vyhlášené Svazem knihovníků a informačních pracovníků (SKIP). V rámci měsíce čtenářů knihovna připravila akci Týden čtení aneb „Čtení sluší každému“, v rámci které se předčítaly úryvky z knih českých a světových autorů kalendária 2013. V prostorách Vědecké knihovny se uskutečnilo v roce 2013 celá řada autorských čtení (R. Fridrich, J. Křesťan, J. Topol, L. Muška, J. Hábl, T. Pavlíček).

Největší zájem projeví čtenáři o autorské čtení Jáchyma Topola, které se uskutečnilo v prostorách knihovny ke konci roku 2013, díky spolupráci se studentkami Pedagogické fakulty (v rámci projektu Živá literatura).

V roce 2013 probíhaly v knihovně také výstavy (Nejslavnější ženy Ústecka, Znovuobjevení Komenského, Výstava Jakub Jan Ryba nejen autor české mše vánoční „ Hej mistře“, Výstava o životě a díle Jaroslava Žáka), které knihovně zapůjčilo Muzeum Ústí nad Labem a Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského.

V listopadu uspořádala knihovna ve spolupráci s Kuba Libri s.r.o. prodejní výstavu zahraniční odborné literatury zaměřené na studijní a vědní obory UJEP. Návštěvníci výstavy si mohli vybírat z více než 250 titulů ze sortimentu velkých zahraničních nakladatelů poskytovaných s výstavní slevou.

Knihovna se také zapojila do již 17. ročníku celostátní akce Týden knihoven, vyhlášené Svazem knihovníků a informačních pracovníků (SKIP). V termínu od 30. září do 6. října 2013 byla pro návštěvníky knihovny připravena celá řada zajímavých aktivit (seminář o elektronických knihách, školení o elektronických informačních zdrojích, autorské čtení PhDr. Jiřího Křesťana laureáta ceny Magnesia Litera za knihu Zdeněk Nejedlý).

Díky spolupráci s katedrou germanistiky FF UJEP se uskutečnily dvě přednášky v německém jazyce s rodilými přednášejícími (Dr. Maik Reichl, Mag. Wolfgang Theis).

V průběhu roku proběhly dvě čtenářské soutěže, burza knih, instruktáže pro studenty, knižní bazar, amnestie dlužníků, exkurze po knihovně, anketa a mnoho dalších. Zároveň knihovna nabízí pro zájmové aktivity (např. skládání origami, Klub deskových her apod.). Bylo provedeno 23 školení pro uživatele (o elektronických informačních zdrojích, o službách knihovny, o vytváření rešerší) s 912 účastníky a bylo zpracováno 58 rešerší.

Novostavba knihovny se stala cílem studijních zájezdů knihovníků z celé republiky: účastníci semináře muzejních knihoven, účastníci výjezdního zasedání výkonného výboru Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR, knihovníci ze Západočeské univerzity v Plzni, z Krajské knihovny Vysočiny v Havlíčkově Brodě, z Městské knihovny v Kutné Hoře.

V rámci programu ERASMUS absolvovaly M. Hladíková a D. Nováková týdenní stáž v knihovně Univerzity Komenského v Bratislavě (19. – 23. 8. 2013), naopak naše knihovna byla hostitelem pro stáž tří knihovnic z Univerzity Matěje Bela v Banské Bystrici (27-31. 5. 2013).

8 Závěr

První rok činnosti nového celouniverzitního pracoviště, Vědecké knihovny UJEP, lze hodnotit jako úspěšný. Došlo k úspěšnému stmelení pracovních kolektivů oddělení zpracování fondů a oddělení služeb, usilovnou prací byl překonán handicap pozdější implementace systému RFID, odstraňování reklamovaných závad stavby i postupného vybavování mobiliářem. Pro akademické pracovníky i studenty UJEP byl zajištěn přístup k renomovaným elektronickým informačním zdrojům (bibliografickým, plnotextovým) na roky 2013 až 2017. Vědecká knihovna UJEP se stala cílem studijních návštěv a exkurzí. Široce se rozvinula kulturní a vzdělávací činnost i propagační činnost v rámci UJEP. Velký význam má obdržené ocenění Knihovna roku 2013.